

World Architecture Festival – najlepsze budynki świata

World Architecture Festival (WAF) – coroczne wydarzenie połączone z ceremonią wręczenia nagród za najlepsze budynki i projekty architektoniczne – w tym roku obchodził swoje dziesięciolecie. Od 2011 roku równoległe z WAF organizowany jest festiwal INSIDE, dotyczący wnętrz. Wyodrębnienie dwóch imprez, odbywających się symultanicznie, podyktowane było potrzebą rozgraniczenia projektów ze względu na ich różną skalę oraz charakter. Szacuje się, że podczas festiwalu WAF i INSIDE w dniach 15-17 listopada 2017 roku halę Berlin Arena odwiedziło ponad 2000 architektów i dizajnerów z całego świata (w Berlinie impreza gościła już po raz drugi). Nominowanych projektów było aż 512, w ramach WAF oceniano je w 32 kategoriach, a w ramach INSIDE – w 9. Prezentacjom architektów i projektantów przyglądało się 93 sędziów. Warto dodać, że w kategorii *Higher Education & Research* jednym z jurorów był polski architekt Robert Konieczny, laureat poprzedniej edycji WAF („A-m” 1/2017). Wśród wielu wykładów zaproszonych gości najciekawsze było wspólne wystąpienie architekta Davide Ponziniego i fotografa Michele Nastasio. Autorzy książki *Starchitecture. Scenes, Actors, and Spectacles in Contemporary Cities* (Umberto Allemandi 2012) tłumaczyli fenomen starchitektury, zaznaczając przy tym, że ikoniczne budynki to nie tylko obietnica korzyści, ale również cenna lekcja ze względu na bardzo zróżnicowane rezultaty, jakie przynosi ich realizacja. Bliskie tej tematyce było spotkanie Pierre’a de Meurona ze szwajcarskiego biura Herzog & de Meuron

z krytykiem i historykiem architektury Charlesem Jencksem. Zamienili się oni rolami – i tak de Meuron był krytykiem, a Jencks projektantem, natomiast temat ich rozmowy stanowiła otwarta niedawno, zaprojektowana przez Szwajcarów Elbphilharmonie w Hamburgu. Największym zainteresowaniem cieszyły się jednak *Crit Rooms*, czyli prezentacje zgłoszonych do konkursu projektów. W piętnastu balonach wystawienniczych architekci i dizajnerzy przedstawiali swoje budynki istniejące i jeszcze niezrealizowane, wnętrza i architekturę krajobrazu. Liczba zgłoszonych projektów była tak wysoka, że piętnaście różnych prezentacji odbywało się równoległe. Każdy prelegent miał do wykorzystania 10 minut, następnie przez 8 minut jego wystąpienie było komentowane i omawiane przez jurorów. Pierwsze dwa dni festiwalu poświęcono na wyłonienie zwycięzców w poszczególnych kategoriach. Polskę reprezentowały dwa projekty: *Dom po drodze* katowickiego biura Roberta Koniecznego KWK Promes („A-m” 3/2017) oraz siedziba Wiadomości Wrzesińskich autorstwa poznańskiej pracowni Ultra Architects („A-m”

GŁÓWNA NAGRODA – PROJEKT REKONSTRUKCJI WIOSKI GUANGMING W CHINACH, AUTORZY: THE CHINESE UNIVERSITY OF HONGKONG;
 FOT. SERWIS PRASOWY

Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki

22 listopada 2017 roku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego powołał do życia nową instytucję – Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki. Dyrektorem placówki został mianowany architekt Bolesław Stelmach. Instytut ma służyć upowszechnianiu wiedzy na temat architektury i projektowania przestrzennego oraz prowadzić

badania, działania edukacyjne, promocyjne i wydawnicze w tej dziedzinie. Według oficjalnego komunikatu ministerstwa, *powstanie Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki jest wyrazem zainteresowania państwa jakością przestrzeni i odpowiedzią na wyraźny brak działań systemowych w zakresie edukacji o przestrzeni i kształtowania kultury architektonicznej w Polsce.* W rozmowie opublikowanej na naszej stronie internetowej 24 listopada

NAGRODA SPECJALNA – SUPERLOFTS W AMSTERDAMIE, AUTORZY: MARC KOEHLER ARCHITECTS;
 FOT. SERWIS PRASOWY

1/2017). Niestety tym razem polskie realizacje nie zostały zakwalifikowane do ścisłej czołówki. Trzeciego, ostatniego dnia festiwalu wszyscy finaliści stanęli do walki o główną nagrodę. Finałowe prezentacje podzielone były na dziewięć kategorii: pięć podstawowych – *Building, Interior, Landscape, Small Project, Future Project of the Year* – oraz cztery dodatkowe – *WAFX, Best Use of Colour, Iranian Prize, Director’s Special Award*. W superjury zasiadali: Robert Ivy z American Institute of Architects, Nathalie de Vries z MVRDV, Ian Ritchie z Ian Ritchie Architects oraz Christoph Ingenhoven z Ingenhoven Architects. Główną nagrodę i tytuł *World Building of the Year 2017* otrzymał projekt rekonstrukcji wioski Guangming po trzęsieniu ziemi autorstwa zespołu The

Chinese University of Hongkong. Jury doceniło rozwiązanie złożonego problemu, z którym mierzą się na co dzień zwykli ludzie. Jako atut wskazano użycie tradycyjnych materiałów i konstrukcji w połączeniu z nowymi technologiami. Jurorzy zwrócili również uwagę na powtarzalny proces badawczy, który można zastosować w dowolnym miejscu na świecie zagrożonym aktywnością sejsmiczną i dotkniętym biedą. Szczególnie interesująca w kontekście zmieniających się współcześnie sposobów zamieszkiwania wydaje się nagroda specjalna – *Director’s Special Award*. Otrzymała ją biuro Marc Koehler Architects za projekt Superlofts w Amsterdamie. To nowy koncept co-housingu, mający na celu stworzenie globalnej sieci lokalnych kooperatyw. Architekci projektują tu strukturę-trzon, tworząc układ kubitatur przypominający klocki dla dzieci. Mieszkańcy natomiast wybierają liczbę modułów, a później sami decydują, jaką formę będzie miało ich przyszłe lokum i jakie przestrzenie będą razem dzielić. Sędziowie określili ten projekt jako *zmieniający reguły gry – odtwarzalny, przenośny i skalowalny model mieszkalnictwa*. Wiadomo już, że następna edycja WAF – największego światowego festiwalu architektury – odbędzie się w dniach 28-30 listopada 2018 roku w Amsterdamie. **JAKUB FIGEL, FILIP KURASZ**

Bolesław Stelmach zarysował trzy główne priorytety przyszłej aktywności: szeroko pojęta edukacja (czyli uświadamianie różnymi programami i drogami, od przedszkola do poziomu legislacyjnego, wagi przestrzeni jako dobra wspólnego), dokumentacja (zbieranie materiałów, które są bardzo rozproszone – oryginałów rysunków, makiet, projektów dotyczących wartościowych obiektów) oraz legislacja w obszarze architektury. Zaprosił również do współpracy całe polskie

środowisko architektów. *Jestem tylko po to, żeby instytut utworzyć, rozpocząć działalność, a potem przekazać komuś pałeczkę. Stąd mój apel: chcę zaprosić głównie młodych ludzi, ale także wszystkich zaangażowanych i kompetentnych, którzy chcieliby wspierać instytut. Robimy nabór – mamy przygotowane środki, etaty, budżet – zadeklarowałam.* Siedziba instytutu mieści się w należącym do SARP-u pałacu Zamoyskich przy ul. Foksal w Warszawie. **(RED)**